

Βρυξέλλες, 27 Μαΐου 2019
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2008/0140(CNS)

9567/1/19
REV 1

SOC 381
ANTIDISCRIM 13
JAI 564
MI 463
FREMP 73

ΕΚΘΕΣΗ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (1ο Τμήμα)/Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14253/18
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final

Θέμα:	Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού - Έκθεση προόδου
-------	---

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 2 Ιουλίου 2008, η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου με την οποία επιδιώκεται να επεκταθεί σε τομείς πέραν της απασχόλησης η προστασία από τις διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Η προτεινόμενη οριζόντια οδηγία περί ίσης μεταχείρισης, που συμπληρώνει τη σχετική ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία¹, απαγορεύει τις διακρίσεις για τους προαναφερόμενους λόγους στους εξής τομείς: κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης, εκπαίδευση, πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης.

¹ Ιδίως τις οδηγίες 2000/43/EK, 2000/78/EK και 2004/113/EK του Συμβουλίου.

Στη μεγάλη πλειοψηφία τους, οι αντιπροσωπείες τάχθηκαν κατ' αρχήν υπέρ της πρότασης και πολλές μάλιστα συμφώνησαν με τον στόχο να συμπληρωθεί το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο με την αντιμετώπιση και των τεσσάρων λόγων διακρίσεων μέσω οριζόντιας προσέγγισης.

Οι περισσότερες αντιπροσωπείες επιβεβαίωσαν τη σημασία της προαγωγής της ίσης μεταχείρισης ως κοινής κοινωνικής αξίας στην ΕΕ. Αρκετές αντιπροσωπείες τόνισαν ειδικότερα τη σημασία της πρότασης στο πλαίσιο της εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (ΣΗΕΔΑΑ). Ωστόσο, ορισμένες αντιπροσωπείες θα προτιμούσαν τη θέσπιση πιο φιλόδοξων διατάξεων όσον αφορά την αναπηρία.

Παρότι υπογραμμίζουν τη σημασία της καταπολέμησης των διακρίσεων, ορισμένες αντιπροσωπείες έχουν εκφράσει στο παρελθόν αμφιβολίες για την αναγκαιότητα της πρότασης της Επιτροπής, η οποία, κατά τη γνώμη τους, παραβιάζει την εθνική αρμοδιότητα σε ορισμένα ζητήματα και αντιβαίνει στις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Επιπλέον, εξακολουθούν να διερωτώνται σχετικά με την υπαγωγή της κοινωνικής προστασίας και της εκπαίδευσης στο πεδίο εφαρμογής.

Ορισμένες αντιπροσωπείες έχουν επίσης ζητήσει διευκρινίσεις και εκφράσει ανησυχίες όσον αφορά, ιδίως, την έλλειψη ασφάλειας δικαίου, την κατανομή αρμοδιοτήτων και τις πρακτικές, δημοσιονομικές και νομικές επιπτώσεις της πρότασης.

Δύο αντιπροσωπείες διατήρησαν γενική επιφύλαξη ως προς την πρόταση αυτή καθεαυτή.

Επί του παρόντος, όλες οι αντιπροσωπείες διατηρούν επιφυλάξεις εξέτασης του κειμένου.

Οι ΤΣ, ΔΑ και ΗΒ διατηρούν επιφυλάξεις κοινοβουλευτικής εξέτασης. Η Επιτροπή εμμένει προς το παρόν στην αρχική της πρόταση και διατηρεί επιφύλαξη εξέτασης για τυχόν τροποποιήσεις της.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γνωμοδότησε στις 2 Απριλίου 2009² σύμφωνα με τη διαδικασία διαβούλευσης. Μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, την 1η Δεκεμβρίου 2009, η πρόταση εμπίπτει πλέον στο άρθρο 19 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεπώς απαιτείται η επίτευξη ομοφωνίας στο Συμβούλιο, μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

² Βλ. έγγρ. Α6-0149/2009.

II. ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ

Η Ομάδα «Κοινωνικές υποθέσεις» συνέχισε την εξέταση της πρότασης,³ με βάση σειράς προτάσεων διατύπωσης της Προεδρίας⁴ που εστιάζουν σε διάφορα ζητήματα, μεταξύ άλλων στη διάκριση για πολλαπλούς λόγους, στη διάκριση με βάση εικασίες, στην εντολή για διακρίσεις, στην κατ' αναλογία διαφορετική μεταχείριση, στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και στην προσβασιμότητα. Η Προεδρία προσάρμοσε επίσης το κείμενο σύμφωνα με τις ισχύουσες αρχές σύνταξης νομοθετικών κειμένων.

α) Περαιτέρω διευκρινίσεις των βασικών εννοιών

i. Διάκριση για πολλαπλούς λόγους (άρθρο 2 παράγραφος 3-α και αιτιολογική σκέψη 12αβ)

Κατόπιν εισηγήσεων των αντιπροσωπειών, η Προεδρία πρότεινε χωριστή παράγραφο για τη συγκεκριμένη έννοια και εναρμόνισε τους χρησιμοποιούμενους όρους, αντικαθιστώντας τον όρο «πολλαπλές διακρίσεις» με τον όρο «διάκριση για πολλαπλούς λόγους». Ορισμένες αντιπροσωπίες εξέφρασαν αμφιβολίες για τον περιορισμό της έννοιας της διάκρισης για πολλαπλούς λόγους στους τέσσερις λόγους της πρότασης. Ωστόσο, στη συνεδρίαση της Ομάδας στις 16 Μαΐου, η συντριπτική πλειονότητα των αντιπροσωπειών συμφώνησε με τις αλλαγές που έγιναν όσον αφορά την παραπάνω έννοια.

ii. Διάκριση με βάση εικασίες (άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο δ-α) και αιτιολογική σκέψη 12α)

Η Προεδρία εισήγαγε νέο εδάφιο στο άρθρο 2 παράγραφος 2 αναφορικά με την έννοια της «διάκρισης με βάση εικασίες», που είχε εισαχθεί στις αιτιολογικές σκέψεις σε προηγούμενα στάδια της συζήτησης. Η πρόταση της Προεδρίας έτυχε ευρείας στήριξης. Ωστόσο, μια αντιπροσωπία εξέφρασε προβληματισμό για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο του ορισμού της «διάκρισης με βάση εικασίες», δεδομένου ότι στο αγγλικό πρωτότυπο χρησιμοποιούνται δύο διαφορετικά ρήματα («assumed» και «perceived»).

³ Οι συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν στις 2 Απριλίου και στις 16 Μαΐου.

⁴ Έγγρ. 7852/19 και 8812/19.

iii. Εντολή για διακρίσεις (άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο δ-β))

Η έννοια της «εντολής για διακρίσεις» εισήχθη σε νέο εδάφιο του άρθρου 2 παράγραφος 2. Η Προεδρία παρείχε εξηγήσεις προς τις αντιπροσωπίες αναφέροντας ότι η έννοια αυτή δεν έχει επίσημο ορισμό, ωστόσο περιλαμβάνεται σε άλλες ισχύουσες οδηγίες για την ίση μεταχείριση ώστε να καθιστά πιο ολοκληρωμένη την προστασία από τις διακρίσεις. Ορίστηκε επίσης ότι πρόκειται για τομέα που μπορεί να εξελιχθεί μέσω της νομολογίας.

β) **Κατ' αναλογία διαφορές στη μεταχείριση (άρθρο 2 παράγραφος 7 και αιτιολογικές σκέψεις 15 και 15α)**

Πολλές αντιπροσωπίες εξέφρασαν ισχυρή βούληση να διασφαλίσουν τη συνέπεια της πρότασης με τις απαιτήσεις της ΣΗΕΔΑΑ και να απλοποιήσουν το κείμενο. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας, η Προεδρία πρότεινε επίσης τη διαγραφή της παραγράφου που αφορά τις κατ' αναλογία διαφορετική μεταχείριση λόγω ηλικίας και αναπηρίας κατά την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Η πρόταση αυτή ήταν αποτέλεσμα εκτεταμένων συζητήσεων για τη δυνατότητα να επιτρέπεται κατ' αναλογία διαφορετική μεταχείριση βάσει αναλογιστικών αρχών και στατιστικών στοιχείων, χωρίς να συνδέεται αναγκαστικά η κατάσταση της υγείας ενός προσώπου με την αναπηρία του. Ωστόσο, αρκετές αντιπροσωπίες εξέφρασαν αμφιβολίες για τη διαγραφή, αναφέροντας ότι το ζήτημα είχε ήδη εξεταστεί σε πρώιμα στάδια της συζήτησης της πρότασης και ότι είναι σημαντικό να διατηρηθούν οι διατάξεις εκείνες που αφορούν τις ασφαλιστικές, τις τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Η Προεδρία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτούνται περαιτέρω συζητήσεις και προσαρμογές.

γ) **Πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες (άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο δ))**

Όσον αφορά την παροχή πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες, η Προεδρία πρότεινε να διαγραφεί η φράση «παρέχονται εκτός του πλαισίου του ιδιωτικού και οικογενειακού βίου» και να διατηρηθεί μόνο το τμήμα που αναφέρει «τα οποία είναι διαθέσιμα στο κοινό». Η πρόταση αυτή ήταν αποτέλεσμα συζητήσεων για τις δυνατότητες να προσφέρονται αγαθά και υπηρεσίες εντός του πλαισίου του ιδιωτικού βίου, αλλά να συνεχίσουν να είναι διαθέσιμα στο κοινό (π.χ. σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και πλατφόρμες), και για το εάν τέτοιες περιπτώσεις συνιστούν διάκριση. Μικρός αριθμός αντιπροσωπίων δεν υποστήριξε την προτεινόμενη διαγραφή και ζήτησε επαναφορά της προηγούμενης διατύπωσης. Απαιτούνται περαιτέρω συζητήσεις όσον αφορά τη διάταξη.

δ) **Διατάξεις περί αναπηρίας**

Στις προτάσεις διατύπωσης της Προεδρίας, οι διατάξεις περί αναπηρίας διασαφηνίστηκαν περαιτέρω και οι αναφορές στη ΣΗΕΔΑΑ εναρμονίστηκαν σε ολόκληρο το κείμενο. Ειδικότερα, στην αιτιολογική σκέψη 20αβ επισημάνθηκε περαιτέρω η σημασία διασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες σε ισότιμη βάση με τους άλλους.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατά τη διάρκεια της Ρουμανικής Προεδρίας σημειώθηκε απτή πρόοδος επί σειράς θεμάτων. Παρά την ευρεία υποστήριξη προς τους στόχους της προτεινόμενης οδηγίας, απαιτούνται τεχνικές εργασίες και περαιτέρω πολιτικές συζητήσεις προκειμένου να επιτευχθεί η απαιτούμενη ομοφωνία στο Συμβούλιο.